

Milí žáci,

tentokrát je Vaším úkolem přepsat si zápis z následující strany do literárního sešitu a splnit několik úkolů.

Tématem je literatura doby husitské. O mistru Janu Husovi jistě již mnohé víte. Pro připomenutí se můžete podívat na níže uvedený krátký animovaný film natočený k 600. výročí upálení Jana Husa. Také připojuji odkaz na pořad Českého rozhlasu, který se věnuje reformě pravopisu. Zde se můžete mimo jiné dozvědět také to, že není s jistotou prokázáno Husovo autorství knihy O pravopise českém.

Přeji Vám krásný týden...

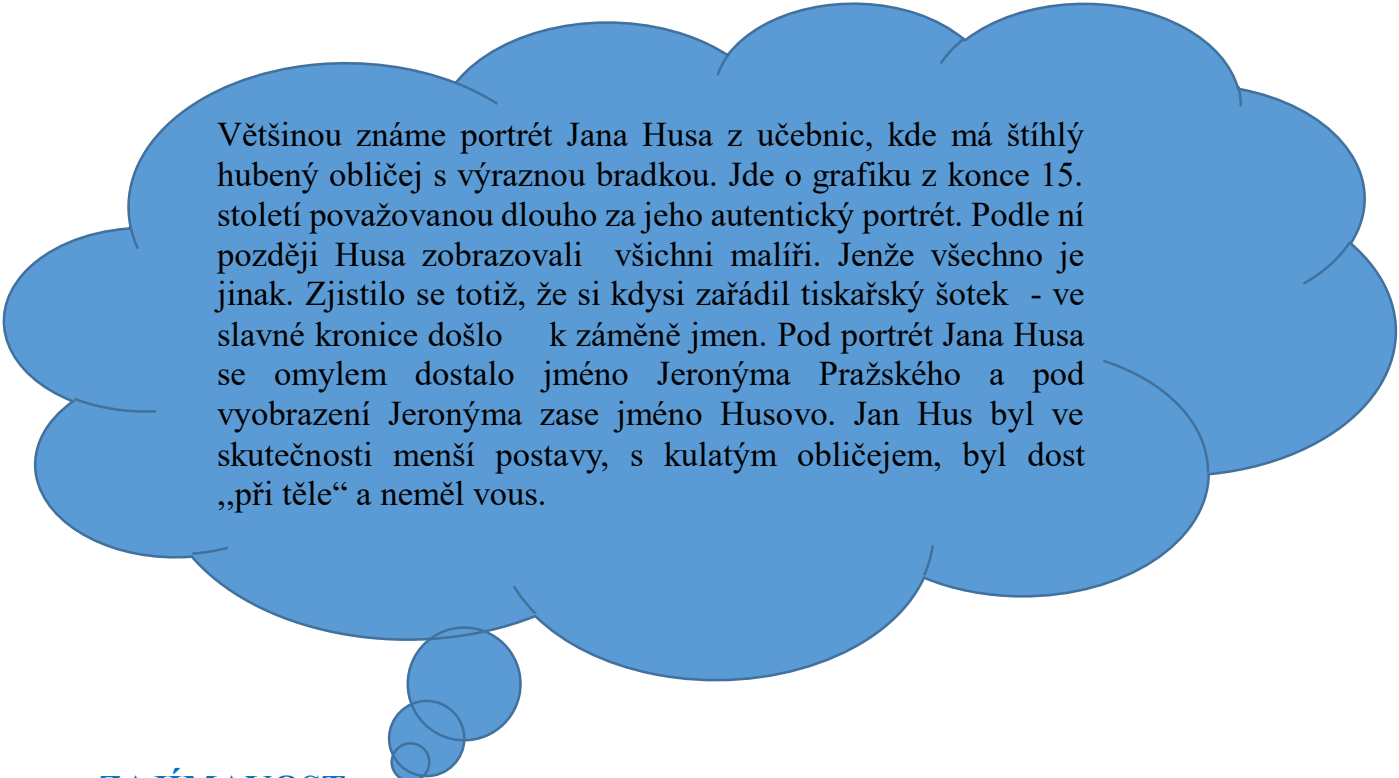
MM

film k 600. výročí upálení Jana Husa

https://www.youtube.com/watch?v=cdSXnDu_BAs

reforma pravopisu – poslech (pusťte si sekvenci 9.27 a následující, pořad trvá necelých 20 minut)

<https://prehravac.rozhlas.cz/audio/2383704>

Většinou známe portrét Jana Husa z učebnic, kde má štíhlý hubený obličej s výraznou bradkou. Jde o grafiku z konce 15. století považovanou dlouho za jeho autentický portrét. Podle ní později Husa zobrazovali všichni malíři. Jenže všechno je jinak. Zjistilo se totiž, že si kdysi zařádl tiskařský šotek - ve slavné kronice došlo k záměně jmen. Pod portrét Jana Husa se omylem dostalo jméno Jeronýma Pražského a pod vyobrazení Jeronýma zase jméno Husovo. Jan Hus byl ve skutečnosti menší postavy, s kulatým obličejem, byl dost „při těle“ a neměl vous.

ZAJÍMAVOST

Literatura doby husitské

- Zaměřovala se na aktuální témata, postupně se vytrácely legendy a hrdinská epika.
- Píší se ✓ TRAKTÁTY (odborná pojednání),
  - ✓ POSTILY (sbírky kázání),
  - ✓ MANIFESTY (programová prohlášení).

- **JAN HUS** (asi 1370 – 1415)
  - Kněz, kazatel a spisovatel.
  - Kritizoval církev. Vyčítal jí, že se vzdálila od křesťanských zásad a soustřeďuje se jen na hromadění majetku.
  - Kázal v Betlémské kapli v Praze.
  - 6. července 1415 byl jako kacíř upálen na hranici.
  - Díla určená pro církev psal latinsky, pro prostý lid v češtině, např.:
    - Knížky o svatokupectví - odsuzuje prodej odpustků.
    - Postila – kázání, ve kterých jsou vykládány různé části bible.

Jan Hus a český pravopis

Je spojován s reformou českého pravopisu.

Protože latina neměla měkké souhlásky a dlouhé samohlásky, vypomáhala si staročeština tzv. spřežením dvou písmen (např. č = cz, ř = rz, á = aa). Tyto spřežky byly v 15. století nahrazeny tzv. nabodeničky, tedy diakritickými znaménky, které se postupem času proměnily v čárku a háček. Hovoříme tedy o tom, že pravopis spřežkový byl nahrazen pravopisem diakritickým.

O českém pravopise - v tomto spisu Jan Hus popsal reformu pravopisu.

Cvičení 1

Vylušti přesmyčky (hledej na internetu nebo v knihách) a napiš správné názvy děl mistra Jana Husa.

OSPLITA –

ERKDCA –

O ÍCRVIK –

TYLIS Z NICEKOST –

ŽKNÍKY O KUPECSVATOTVÍ –

Cvičení 2

Janu Husovi se připisuje změna pravopisu ze spřežkového na diakritický, který používáme dodnes. Následující slova ve spřežkovém pravopisu přepiš do současné podoby. a) WIERNIE- b) KOWARZ -

Řešení:

Cvičení 1

OSPLITA – POSTILA

ERKDCA – DCERKA

O ÍCRVIK – O CÍRKVI

TYLIS Z NICEKOST – LISTY Z KOSTNICE

ŽKNÍKY O KUPECSVATOTVÍ – KNÍŽKY O SVATOKUPECTVÍ

Cvičení 2

WIERNIE – věrně

KOWARZ - kovář